

Natuurlijk Delfland
Postbus 133
2600 AC DELFT

NatuurlijkDelfland@knnv.nl
website: Delfland.knnv.nl
twitter: KNNVafdDelfland
facebook: KNNV-afdeling-Delfland
instagram: knnvafdelingdelfland
Youtube: [klik hier](#)

Nieuwsbrief 218 21 oktober 2023

Natuurlijk Delfland

Natuurlijk Delfland staat voor samenleven met de natuur

Het werkgebied omvat de gemeenten Westland, Midden-Delfland, Delft, Rijswijk, Ypenburg-Leidschenveen (Den Haag), Pijnacker-Nootdorp en Lansingerland.

Afdeling van de
Koninklijke Nederlandse Natuurhistorische Vereniging

VOORUITBLIK

Rubriek Lief en Leed

Leden die een geboorte meemaken, gaan trouwen, ziekenhuis opname, overledene in de directe kring. Stuur een bericht voor deze rubriek.

Jaarthema 2023: Biodiversiteit

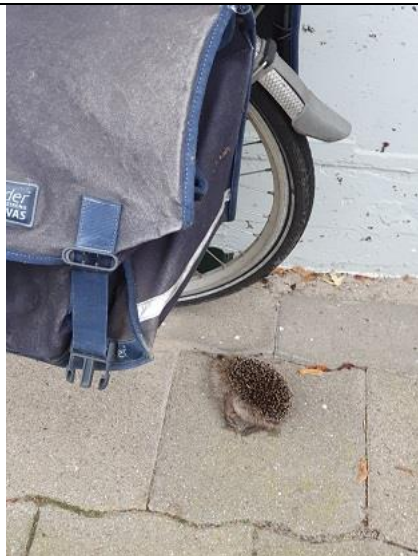
Dit jaar staat in het teken van biodiversiteit. Wij hanteren hierbij o.a. het Soort van het Seizoen Soort van het seizoen, **oktober – december: egels**

Kijk uit naar deze dieren.

Fotografeer deze en stuur ze op via natuurlijkdelvland@knnv.nl

Lees de informatiebrief [klik hier](#)

Jaarthema 2023: Biodiversiteit

23/11, **egel**, Van der Lelijstraat, Delft, To Klok

Helaas, dit egeltje vond ik op de stoep Van der Lelijstraat, Delft. Ik zag geen beschadigingen.

21 november, 20.00 tot circa 22.00 uur, Vissen vertellen het verhaal, Melarium

Natuurlijk Delfland heeft een Team Vissen, deze groep trekt er regelmatig op uit om vissen te inventariseren. Dit gebeurt met grote schepnetten. Op deze avond worden de volgende vragen beantwoord: Welke vissen komen er voor? Wat zeggen zij over het water?

Belangstellenden worden uitgenodigd om op deze avond aanwezig te zijn. Dit om kennis te maken met het Team Vissen en het onderwerp van de avond.

Aanmelding is gewenst via medewerkernatuurlijkdelvland@gmail.com

De avond wordt gehouden in het natuurhuis Het Melarium, het natuurcentrum van Natuurlijk Delfland aan het Melariumpad 11 in Delft. Gezien de beperkte ruimte is aanmelden gewenst, ook wordt een gedetailleerde routebeschrijving meegestuurd.

Gebruik bij navigatie, Symbiobrug, Thijsseweg, Delft.

23 november, 10.00 –12.00 uur, Team Educatie, Melarium

Een team van Natuurlijk Delfland voor educatie van onderzoek, onze passie en bescherming van de natuur. Deze ochtend vindt plaats in Het Melarium, dat te bereiken via de Thijsseweg 11 in Delft. Hier aan het einde van de Thijsseweg staat het straatnaambord Melariumpad (fiets/voetpad). Na 10 minuten lopen of 3 minuten fietsen zie je het Melarium.

Gebruik bij navigatie, Symbiobrug, Thijsseweg, Delft.

Je hoeft niet direct grote kennis van dit onderwerp te hebben wel verwachten we een actieve deelname. Belangstellenden die kennis willen maken met het Team worden uitgenodigd deze bijeenkomst bij te wonen. Als je wilt blijven komen is een lidmaatschap vereist.

Inlichtingen via educatie@delfland.knnv.nl

Tuintip

Zolang het niet vriest kunnen ook heesters en bomen gesnoeid worden.

Sterrenhemel**woensdag 22 november**

06:00: Het maximum van de meteorenzwerm α -Monocerotiden vindt vandaag plaats. Zelfs wanneer de radiant in het zenit zou staan, zouden er van deze zwerm naar verwachting gemiddeld slechts zo'n 4 meteoren per uur vallen. Rond 4:30 uur staat de radiant van de zwerm in het hoogste punt (op 39°) aan de hemel.

21:15: Vanavond is een overgang van de Jupitermaan Io en van Io's schaduw over de planeetschijf van Jupiter in zijn geheel te zien. Om 21:15 uur zien we het begin van de overgang wanneer Io de schijf van Jupiter betreedt, en duurt tot 23:56 uur, op het moment dat Io's schaduw de Jupiterschijf weer achter zich laat. In de tussentijd is te zien hoe Io's schaduw de schijf van Jupiter betreedt (om 21:45 uur) en Io de Jupiterschijf weer achter zich laat (23:24 uur).

donderdag 23 november

21:13: Alle manen oost van Jupiter Van 21:13 tot 5:38 uur (24/11) nemen we alle grote Jupitermanen ten oosten van de planeetschijf waar. In toenemende afstand van de planeet staan Io, Europa, Callisto en Ganymedes. Jupiter staat boven de zuidwestelijke horizon, op een hoogte van 40° en de planeet is gemakkelijk te vinden. De Zon staat 56° onder de horizon en het is donker. Om de Galileïsche manen van Jupiter te bekijken is een stabiele verrekijker voldoende.

zaterdag 25 november

01:01: Vannacht zijn overgangen van Ganymedes en zijn schaduw over de planeetschijf van Jupiter volledig te zien. Om 1:01 uur zien we het begin van de overgang wanneer Ganymedes voor de Jupiterschijf verschijnt, en duurt tot 4:46 uur, op het moment dat Ganymedes' schaduw de Jupiterschijf weer achter zich laat. Tussen beide gebeurtenissen in is waar te nemen hoe Ganymedes de schijf van Jupiter verlaat (om 02:19 uur) en Ganymedes' schaduw het oppervlak van Jupiter betreedt (om 03:07 uur).

05:00: De Maan staat $1,7^\circ$ ten noorden van Jupiter ($-2,4m$), in het sterrenbeeld Ram. Bekijk de samenstand rond 5 uur, of op 25 november rond 17:15 uur. De twee objecten staan in het eerste geval in het westnoordwesten, circa 7° boven de horizon, $4,5^\circ$ van elkaar verwijderd. In het tweede geval staan de twee hemellichamen boven de oostelijke horizon, op een hoogte van circa 15° , $4,6^\circ$ van elkaar verwijderd. De Maan is voor ongeveer 95% verlicht.

zondag 26 november

04:03: De Maan bedekt 45 Arietis (RZ Arietis), een ster van magnitude +5,8 in het sterrenbeeld Ram. Om 04:03 wordt de ster bedekt door de zeer dunne onverlichte maanrand en om 05:02 komt deze weer tevoorschijn van achter de verlichte rand. De Maan is voor 98% verlicht, wat het niet gemakkelijker maakt om de bedekking waar te nemen.

maandag 27 november

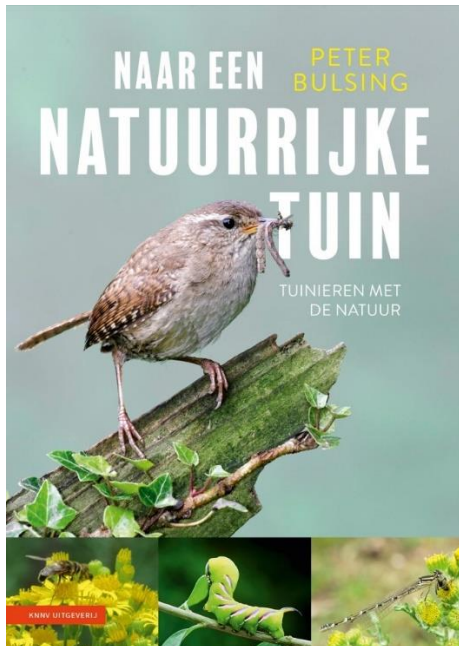
03:07: De Maan staat op slechts $1,5^\circ$ ten zuiden van de Pleiaden, in het sterrenbeeld Stier. De dichtste nadering van deze nauwe samenstand gebeurt om 03:07, bij ons op een hoogte van 45° boven de westzuidwestelijke horizon en is dus goed te zien. De Maan is voor 100% verlicht.

10:16: Het is Volle Maan. De Maan staat vrijwel precies tegenover de Zon aan de hemel. Hierdoor is de Maan vrijwel de hele nacht zichtbaar. De verlichte kant van de Maan is naar de Aarde gekeerd. Hoewel de Maan als geheel op dit moment erg goed te zien is, zijn er weinig details op de Maan zichtbaar.

dinsdag 28 november

13:39: Venus staat in het perihelium. De afstand van de planeet tot de Zon is op dit moment kleiner dan gemiddeld: 0,718AE, of zo'n 107.478 miljoen km. Vanaf Venus lijkt de Zon circa 1,4 maal zo groot als vanaf de Aarde. De planeet ontvangt door de geringere afstand tot de Zon ongeveer 1,9 maal meer licht en warmte dan de Aarde.

Afdelingswinkel, verkoopadres van de KNNV Uitgeverij en de Jeugdbondsuitgeverij
Bij KNNV uitgaven ontvangen leden 10% korting, bestel via natuurlijkDelfland@knnv.nl

Naar een natuurlijke tuin-Tuinieren met de natuur door Peter Bulsing Prijs € 32,95
In een natuurlijke tuin bestaan voedselketens. Dit boek laat zien hoe belangrijk natuurlijke vijanden en hun prooien in die voedselketens zijn, en dat het bestrijden van dieren om plantschade te voorkomen juist verstoring en meer schade veroorzaakt.
Laat je inspireren om zelf aan de slag te gaan met het groener maken van je tuin en verwelkom inheemse planten en dieren in je tuin.

TERUGBLIK: Waarnemingen

Waarnemingen

Ook waarnemingen zonder foto's blijven welkom.

Wij gaan er vanuit dat je je waarneming zelf meldt via www.waarneming.nl

Nb. De afspraak in de vogelwereld is dat foto's met nesten en eieren niet worden gepubliceerd om ze niet te verstoren. We zullen dus alleen de waarneming in de Nieuwsbrief opnemen.

15/11, fietspad t.h.v. Gaagweg 50, Schipluiden, Bruun van der Steuijt
Jarenlang heeft ie vele stormen overleefd, maar de laatste storm was te krachtig

15/11, fietspad t.h.v. Gaagweg 50, Schipluiden, Bruun van der Steuijt
Naast de gesneuvelde boom nieuw levenpaddenstoelen met een zonnedak

16/11, **fatsia**, Delfgauw, K.Flier
Onze fatsia staat weer in bloei, elk jaar weer een stukje groter

TERUGBLIK: Activiteiten

Webinar: nieuwste ontwikkelingen en inzichten over de eikenprocessierups

Webinar gemist? [Klik hier](#)

14 november, 19.30 - 21.30 uur, zaklampvissen

De deelnemers: Gerard, Jos, Kees, Marijn.

Route; Doelenplein, Verwersdijk, Kantoorsgracht, Geerweg, Phoenixstraat, Voldersgracht, Vlamingstraat, Vrouwjutteland, Rietveld, Doelenplein. Alleen de Phoenixstraat en Rietveld hadden redelijk goed zicht. De meeste waarnemingen waren dan ook bij de Phoenixstraat. Circa 25 baars waarvan 1 flink grote, 1 jonge snoek en 5 ongedetermineerd. Vreemd genoeg maar 1 Amerikaanse rivierkreeft.

De grote vissen onder de bruggen bij het Doelenplein hebben we dit jaar helaas niet kunnen zien vanwege erg troebel water.

15 november, 20.00 – 22.00 uur bestuur, Melarium

Wegens ziekte niet doorgedaan.

16 november, 10.00 –12.00 uur, uilenballen pluizen

Er is fanatiek gepluizen, met name Willemein heeft thuis veel gedaan.

16/11 Beroep Pasgeld bij Raad van State Huub van 't Hart

Bewonersvereniging Pasgeld Natuurlijk en natuurvereniging Natuurlijk Delfland hebben gezamenlijk beroep ingediend tegen het nieuwe bestemmingsplan Pasgeld West. Ook is een voorlopige voorziening aangevraagd bij de afdeling Bestuursrechtspraak. Dat laatste is nodig om er voor te zorgen dat werkzaamheden zoals bomenkap niet kunnen plaatsvinden tot na de uitspraak van de Raad van State. Belangrijkste bezwaar is dat het huidige bestemmingsplan ruimte biedt voor 575 woningen en het nieuwe plan dit aantal wil vergroten tot 1000. Hierdoor komen allerlei omgevingsfuncties in de knel, waaronder de hoeveelheid groen en de biodiversiteit. Apart punt is nog het voorkomen van een strikt beschermd paartje ransuilen met een winterkolonie bestaande uit een groter aantal ransuilen. Dit nest zit in de bomensingel langs de Tuinvereniging De Schoffel. Zie foto Huub van 't Hart. De Wet natuurbescherming beschermt de soort, het nest, het foerageergebied en de winterkolonie. Hierdoor staat er sowieso een

vraagteken achter de bouw van een aantal tien verdiepingen hoge flats rond De Schoffel.

18 november, 10.00 –12.30 uur, wilgenknotten, Delft, Midden-Delfland, Rijswijk, Vlaardingen en Westland

Afgelast, het regende vrijwel de hele dag

18 november, 10.00 - ca 12.00 uur, excursie Lichenen

Afgelast, het regende vrijwel de hele dag

20 november, Paddenstoelenexcursie, Solleveld Den Haag / Westland

De topper was de **helmharpoenzwam**; deze groeit in helm, je moet goed zoeken en erg leuk om deze te vinden.

20 november, 9.00 –10.30 uur, opruimactie Zandmotor

Het was weer tijd voor de maandelijkse opruimactie bij de Zandmotor voor Het Groene Strand. Met 15 jutters gingen we aan de slag en tijdens het afval rapen konden we ook genieten van de prachtige luchten, een regenboog, de duinfranjehoed en elkaars gezelschap.

De jutters

en de duinfranjehoed

De volgende opruimactie staat gepland op maandag 18 december. Tot dan 🤝🌐👤

Nat en droog

en het werk onder prachtige wolkenluchten

Als je niet langer op de hoogte gehouden wilt worden stuur een email aan:

nieuwsbrief.delfland-request@knnv.nl?subject=unsubscribe

Verstuur een lege email, zonder daar iets aan te veranderen.

De Nieuwsbrief wordt gemaakt door de volgende personen

Ted Kruithof, verwerken van de inzendingen

Anna Kreffer, Soort van het Seizoen

Geert van Poelgeest, eindredactie en versturen

En vele personen die in de bijdragen staan.

Het redactieadres is natuurlijkdelfland@knnv.nl zie ook het briefhoofd.

TIPS

Zondag 3 december- Vogelexpert Camilla Dreef opent expositie 'De vogels van Delft en omgeving' bij De Papaver

Op zondag 3 december zal niemand minder dan vogelaar en ecooloog Camilla Dreef, bekend van het populaire TV-programma BinnensteBuiten, de bijzondere, nieuwe expositie over De vogels van Delft en omgeving openen. [Klik hier](#)

Florabalans toont botanische biodiversiteit in bossen

[Klik hier](#)

Zaterdag 9 december barst het Flora Festival in Nijmegen weer los

[Klik hier](#)

Koken op gas of op inductie: wat is duurzamer / goedkoper?

[Klik hier](#) voor u gaat koken

Besparen op gas en electriciteit

[Klik hier](#)

Energie besparen: 10 simpele tips

[Klik hier](#)

Melarium ons clubhuis

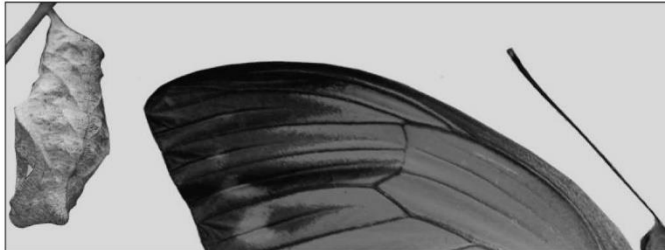
Het Melarium, natuurhuis voor natuur, bijen en kunst; een plek waar je natuur, rust, ruimte en inspiratie vindt. Er zijn twee gebruikers Natuurlijk Delfland (1ste verdieping) en de Imkervereniging Delft (begane grond). Het Melarium is te bereiken via de Thijsseweg 11 in Delft. Hier aan het einde van de Thijsseweg staat het straatnaambord Melariumpad (fiets/voetpad). Na 10 minuten lopen of 3 minuten fietsen zie je het Melarium.

Gebruik bij navigatie, Symbiobrug, Thijsseweg, Delft.

Voor verhuur voor groepen tot tien deelnemers neem contact op met de beheerder van het Melarium, 06 - 13 07 07 14, natuurlijkDelfland@knnv.nl.

[Klik hier voor meer informatie](#)

Bij ons kun je je ontpoppen.

Tot iemand die van de natuur geniet, Of haar bestudeert en beschermt. Natuurlijk Delfland maakt je wegwijs in de natuur.

Natuurlijk Delfland

delfland.knnv.nl

Kijk voor de activiteiten in het hele kwartaal op onze site

Want het programma wordt regelmatig aangevuld.

[Klik hier](#)

Natuurlijk Delfland is een actieve natuurvereniging.

Geef onze club draagvlak met je lidmaatschap.

[INSCHRIFFFORMULIER](#)

Delen mag

We vinden het fijn als je deze nieuwsbrief deelt met vrienden en bekenden die geïnteresseerd zijn in thema's als natuurstudie, natuureducatie en natuurbescherming in Delfland.